

Będziemy ogrodem Polski

Rozpoczęta się realizacja projektu „Zazieleniamy Łódzkę”.
W puli jest 5 milionów złotych, między innymi na tworzenie przestrzeni zielonych.

Strona 2

W Łódzkiem dużo bezpieczniej

76 milionów złotych na budowę obwodnic ważnych dla mieszkańców. Inwestycje zostały wsparte z Rządowego Programu Rozwoju Dróg.

Strona 11

Nasz region to raj dla rowerzystów

Samorząd województwa łódzkiego przygotował ponad 100 tras rowerowych. Dzięki nim można zaplanować nawet długie wyprawy.

Strona 12

łódzkie.pl

CZASOPISMO SAMORZĄDOWE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

powiaty: kutnowski, łęczycki, łowicki, zgierski

To były emocje! Mali szachiści z całego regionu zmierzyli się w wielkim finale Turnieju o Puchar Marszałka Województwa Łódzkiego. To zwieńczenie projektu „łódzkie gra w szachy”.

Strona 5

Rekord pobity po raz drugi

2,3 mld zł

otrzymają samorządy z naszego województwa w drugiej edycji Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład. To kolejne rekordowe wsparcie dla łódzkiego w ramach współpracy z rządem Prawa i Sprawiedliwości. Poprzedni rekord padł... podczas pierwszej edycji Polskiego Ładu.

95 mln zł

otrzymał z Polskiego Ładu samorząd województwa łódzkiego

30 mln zł

na poprawę bezpieczeństwa na drogach wojewódzkich

65 mln zł

na zakup taboru kolejowego

Pięć milionów złotych na to, by Łódzkie się zazieleniło

Zazieleniamy Łódzkie to element większego projektu nazwanego Łódzkie Ogrodem Polski

W Białej koło Zgierza zainaugurowany został projekt Zazieleniamy Łódzkie.

Jak podkreślił podczas inauguracji projektu Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego,

to właśnie w Białej zasadzone zostały pierwsze dęby, symbole siły i jedności.

- Chcemy zasadzić w całym regionie przynajmniej 15 tysięcy drzew i krzewów - zapowiedział marszałek, który posadził dęby w towarzystwie wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Łódzkiego Zbigniewa Linkowskiego.

Zazieleniamy Łódzkie to element większego projektu, nazwanego Łódzkie Ogrodem Polski. Jego celem jest zachęcanie samorządów, instytucji publicznych oraz mieszkańców naszego regionu do tworzenia przestrzeni zielonych.

- Chciałbym, żebyśmy zaczęli postrzegać Łódzkie jako ogród Polski. Chcę pomóc urządzić nasz

region w ten sposób, zazielenić go, sprawić, by był jeszcze piękniejszy niż jest - mówi marszałek Grzegorz Schreiber.

Część projektu dla samorządów ma formę konkursu. Zarząd województwa przeznaczył na to 3 miliony złotych. To pieniądze na zakładanie lub uatrakcyjnianie przestrzeni zielonych: ogrodów, parków, skwerów, kwietnych alei. Na tworzenie terenów rekreacyjnych z funkcjami ścieżek edukacyjnych, zielonych placów zabaw i przystanków czy elementów zielonej infrastruktury, np. ścian wertykalnych, zielonych dachów na budynkach użyteczności publicznej. Na każdy z takich pomysłów można otrzymać do 150 tysięcy złotych. Projekty muszą zostać zrealizowane w 2022 roku.

Kolejne 2 miliony złotych Zarząd Województwa Łódzkiego przeznaczył na działania edukacyjne poświęcone popularyzacji przyrody. Będą to między innymi konkursy dla dzieci i młodzieży, festyny i wycieczki przyrodnicze dla mieszkańców prezentujące piękno naszego regionu.

AA, JG

Podczas inauguracji projektu mieszkańcy gminy Zgierz otrzymali sadzonki drzew

Honory dla samorządowców

Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego, został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Odznaczenie odebrał w Belwederze z rąk prezydenta Andrzeja Dudy podczas uroczystości z okazji Dnia Samorządu Terytorialnego.

Podczas gali prezydent Andrzej Duda podkreślił znaczenie współpracy między władzami centralnymi i lokalnymi

W trakcie uroczystości prezydent podziękował za służbę publiczną i ciężką pracę na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych. Mówił, że samorządowcy, tworząc małe ojczyzny, budują dobrobyt całej Polski. Dodał też, że powinni rozumieć potrzebę synergii pomiędzy działaniem władz centralnych i lokalnych, żeby Polska mogła się rozwijać szybciej, wydajniej i sprawniej.

Andrzej Duda podziękował samorządowcom także za ostatnie miesiące pomocy uciekającym przed wojną Ukrainom i Ukraińcom. - Zdaliście

egzamin. Zobaczyliśmy coś, co nazywa się prawdziwą subsydiarnością - powiedział i dodał, że władze samorządowe wykorzystały swoje doświadczenia i serce, żeby pomóc w dziejowej próbie, jakiej Polska i Polacy zostali poddani i która ustanowi nową jakość w relacjach pomiędzy Polską i Ukrainą.

Z okazji Dnia Samorządu Terytorialnego prezydent wręczył odznaczenia państwowe blisko stu osobom zasłużonym w działalności na rzecz rozwoju samorządu terytorialnego. Między innymi Srebrny Krzyż Za-

sługi otrzymał Józef Duda, wieloletni radny gminy Słupia i radny powiatu skierniewickiego, Mateusz Kamiński, burmistrz Rzgowa, Piotr Wołosz, starosta łaski. Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości odznaczony został Krzysztof Jażdżyk, prezydent Skierniewic.

Przedstawicielom miejscowości, które w tym roku zyskały prawa miejskie, prezydent Andrzej Duda wręczył polskie flagi. W tym gronie znalazł się Patryk Kołosowski, zastępca burmistrza Bolimowa.

BG

Rekord pobity po raz drugi

Dobre dla mieszkańców regionu wieści o pieniądzach z Polskiego Ładu marszałek Grzegorz Schreiber przekazał podczas spotkania w miejscowości Wrzeczek. Wzięli w nim udział samorządowcy z powiatu łowickiego, którzy również pozyskali dotacje. Marszałek wręczył im symboliczne czeki

2,3 miliarda złotych otrzymają samorzady z naszego województwa w drugiej edycji rządowego Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład. To kolejne rekordowe wsparcie dla Łódzkiego w ramach współpracy z rządem PiS. Poprzedni rekord padł... podczas pierwszej edycji Polskiego Ładu.

Samorząd wojewódzki tym razem otrzymał 95 mln zł. Prawie 65 mln zł na zakup taboru kolejowego i 30 mln zł na poprawę bezpieczeństwa na drogach wojewódzkich. Te dobre dla mieszkańców regionu wieści marszałek Grzegorz Schreiber przekazał w miejscowości Wrzeczek w powiecie łowickim. Miejsce nie było przypadkowe. To właśnie tutaj - dzięki pieniądżom z Polskiego Ładu - zbudowany zostanie chodnik wzdłuż 2,5-kilometrowego odcinka drogi wojewódzkiej nr 704. To inwestycja ważna dla lokalnej społeczności, bo droga jest tu wyjątkowo ruchliwa.

- Wybraliśmy to miejsce po to, by wszyscy zobaczyli, jak bardzo potrzebujemy poprawy bezpieczeństwa na drogach - mówił marszałek Grzegorz Schreiber. - Myślę, że w imieniu wszystkich samorządowców w naszym regionie mogę powiedzieć „dziękujemy”, adresując te słowa do rządu Prawa i Sprawiedliwości, dzięki któremu olbrzymie środki finansowe trafiają ponownie do województwa łódzkiego.

30 milionów zł otrzymanych z Polskiego Ładu Samorząd Województwa Łódzkiego zainwestuje w poprawę bezpieczeństwa na drogach w 150 miejscach. Powstaną chodniki, przejścia dla pieszych, sygnalizacje świetlne. 65 mln złotych zostanie przeznaczonych na zakup

czterech trzyczłonowych zestawów elektrycznych, co pozwoli powiększyć bazę taboru kolejowego.

W spotkaniu we Wrzeczeku wzięli udział samorządowcy z powiatu łowickiego, którzy również pozyskali dotacje z programu Polski Ład.

Marszałek wręczył im symboliczne czeki. Otrzymane pieniądze gminy będą mogły inwestować w rozwój infrastruktury - rozbudować sieć wodociągową, budować sale gimnastyczne czy modernizować oczyszczalnie ścieków.

Wyniki drugiej edycji Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład premier Mateusz Morawiecki ogłosił 30 maja. W tej odsłonie Programu wszystkie samorzady, które złożyły chociaż jeden wniosek, otrzymały dotacje na

budowę lub modernizację między innymi dróg, szkół czy inwestycje w wodociągi i sieci kanalizacyjne. W tej edycji bezzwrotne dofinansowanie otrzymało blisko 5 tysięcy wniosków.

OS, AS

2,3 mld zł
otrzymały samorzady z naszego regionu
w drugiej edycji Programu Inwestycji
Strategicznych Polski Ład

1,8 mld zł
wynosiła dotacja
w pierwszej edycji Polskiego Ładu

W pierwszej edycji Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład, rozstrzygniętej pod koniec października, mieszkańcy naszego województwa otrzymali 1,8 miliarda złotych. Samorząd województwa łódzkiego pozyskał wówczas 94 mln zł na rozbudowę systemu komunikacyjnego. To dwa projekty. Pierwszy polega na modernizacji nawierzchni 150 km dróg wojewódzkich wraz z pobocznymi, drugi to zakup 20 autobusów hybrydowych oraz systemu biletowego dla przewoźników. 27-osobowe autobusy mają łączyć małe miejscowości z siecią połączeń kolejowych w Łódzkiem.

Dzięki pieniądżom z Polskiego Ładu we Wrzeczeku zbudowany zostanie chodnik wzdłuż fragmentu ruchliwej drogi wojewódzkiej nr 704

**Dodatkowe
92 mln euro
dla Łódzkiego!**

Ta imponująca kwota powiększa pulę pieniędzy unijnych do wykorzystania w naszym województwie na najbliższe lata do ponad 2,7 mld euro.

Pieniądże można dopisać do budżetu województwa dzięki uzgodnieniom rządu z Komisją Europejską oraz z samorządowcami. Jak zapowiada marszałek Grzegorz Schreiber, główne wzmocnienie będzie dotyczyło polityki społecznej. Na te cele zapisanych zostało 83,5 mln euro. Zwiększy się też pula na Fundusz Sprawiedliwej Transformacji - o 8,8 mln euro.

- Nasz wynik już wcześniej był dobry, a będzie jeszcze lepiej - mówi Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego. - Dzięki zmianom program Fundusze Europejskie dla Łódzkiego na lata 2021-2027 wyniesie dokładnie 2 mld 728 mln euro. To olbrzymie środki.

Karetki dla obwodów partnerskich województwa łódzkiego w Ukrainie

Będą wsparciem w ratowaniu zdrowia i życia mieszkańców ogarniętej wojną Ukrainy, posłużą do ratowania żołnierzy walczących z rosyjskim najeźdźcą. Urząd Marszałkowski oraz Wojewódzka Stacja Ratownictwa Medycznego w Łodzi podarowały Ukrainie cztery dobrze wyposażone ambulanse.

- Chcemy, by nasze pogotowie oraz możliwości, które mamy w ramach Wojewódzkiej Stacji Ratownictwa Medycznego były wsparciem dla mieszkańców Ukrainy i dla walczących tam żołnierzy ukraińskich. Dlatego postanowiliśmy przekazać w pełni wyposażone karetki do naszych obwodów partnerskich - mówi wicemarszałek Piotr Adamczyk.

Pierwsza karetka wyruszyła 18 maja do obwodu winnickiego. Samochód został przekazany Regionalnemu Centrum Ratownictwa w Winnicy. W obwodzie winnickim mieszka ponad 1,5 mln osób. Jak policzyły tamtejsze władze, schroniło się tam także ponad 170 tys. mieszkańców obszarów, w których wojna ma najbardziej dramatyczny przebieg. W razie potrzeby ambulans zostanie również wykorzystany w pracy Zakładu Medycyny Katastrof, który zapewnia transport i ewakuację ofiar działań rosyjskiego agresora.

W następnych tygodniach ambulanse pojechały do kolejnych obwodów: czerniowieckiego, wołyńskiego i odeskiego. Wszystkie karetki były załadowane po dach darami: kocami, środkami higienicznymi, materiałami opatrunkowymi.

Ambulanse zostały wyposażone jak każdy profesjonalny zespół ratownictwa medycznego w Polsce, między innymi w nosze, defibrylatory, respiratory, pulsoksymetry. Są w pełni przygotowane, aby udzielać pomocy w większości przypad-

ków nagłego zagrożenia życia. Co ważne, zostały wyposażone w sprzęt do tamowania krwotoków, bardzo ważny na polu walki. Auta zostały sprawdzone przez mechaników WSRM. - To dobry sprzęt, jeszcze długo posłuży na Ukrainie - dodaje Krzysztof Janecki, dyrektor WSRM.

AA

Przekazanie karetki dla Winnicy

Karetka dojechała do obwodu wołyńskiego

Posłowie chwalaą łódzkie

Parlamentarzyści z Podkomisji Stałej do spraw Wykorzystania Środków z Unii Europejskiej z uznaniem przyglądali się, jak w województwie łódzkim inwestowane są unijne pieniądze.

Posłowie, którzy monitorują wykorzystanie środków europejskich w regionach, obradowali w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego WŁ 23 maja. Zaprosił ich zasiadający w komisji poseł Piotr Polak.

- Chcę zaprezentować najciekawsze inwestycje Łódzkiego oraz sposoby wsparcia przedsiębiorców w naszym regionie - mówił poseł Polak. - Pokażemy Łódzką Kolej Aglomeracyjną, Uniejów i Tum, czyli największe inwestycje zrealizowane przy współudziale pieniędzy unijnych, ale też przedsiębiorstwa przetwórcze z Błaszak, Wieruszowa czy Dmosina, które pozyskały unijne wsparcie.

Sytuację Łódzkiego przedstawił wicemarszałek Piotr Adamczyk, który podkreślił, że oprócz potężnych inwestycji, jak budowa Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej czy odbudowa linii tramwajowych, bardzo ważne dla regionu było tworzenie żłobków i przedszkoli.

- To wsparcie przekładające się na możliwość powrotu rodziców na rynek pracy - zaznaczał. Wśród ważnych inwestycji wicemarszałek Adamczyk wymienił też dotacje dla Centrum Przetwórstwa Produkcji Ogrodniczej w Skierniewicach czy tworzenie boisk i sal gimnastycznych przy szkołach dzięki współpracy z ministerstwem funduszy unijnych.

Po posiedzeniu w sali obrad Urzędu Marszałkowskiego poseł Piotr Polak (pierwszy z prawej w pierwszym rzędzie) zaprosił posłów w teren. Pierwszą stacją było Zaplecze Techniczne ŁKA przy ul. Lawinowej w Łodzi. Gości oprowadzali wicemarszałek Piotr Adamczyk (trzeci z lewej) Janusz Malinowski, prezes ŁKA (drugi z prawej w pierwszym rzędzie)

Wicemarszałek podkreślił wysoki odsetek wykorzystania pieniędzy unijnych z mijającej perspektywy finansowej oraz zaawansowanie województwa w przygotowanie do realizacji nowej.

Potwierdził to obecny na obradach Piotr Zygałdo, dyrektor Departamentu Regionalnych Programów Opera-

cyjnych w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.

- Łódzkie zakontraktowało 95 procent środków unijnych - mówił. Beneficjentów środków unijnych z Łódzkiego chwalił również za wykorzystywanie pieniędzy z programów krajowych. Nabory na dofinansowanie w tych konkursach odbywały

się na szczeblu centralnym, w ministerstwach.

- Łódzkie jest pod tym względem ewenementem, bo wykorzystano tutaj tyle samo pieniędzy z programów krajowych, co z regionalnych, to znaczy około 11 miliardów złotych - dodał Piotr Zygałdo.

Wielkie święto małych szachistów

Mali zawodnicy byli świetnie przygotowani do rywalizacji

Rywalizacja dawała sporo satysfakcji

Blisko 80 uczniów najmłodszych klas szkół podstawowych i zerówek w przedszkolach z całego województwa zmierzyło się w wielkim finale Turnieju o Puchar Marszałka Województwa Łódzkiego. To zwieńczenie projektu „Łódzkie gra w szachy”, którego pomysłodawcą jest Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego.

O to prestiżowe trofeum walczyło w sumie ponad 550 szachistów. Na finał do Teatru Wielkiego w Łodzi przyjechali najlepsi. Kibicowali im szachowi instruktorzy, czyli nauczyciele wyszkoleni w ramach projektu „Łódzkie gra w szachy”, oraz rozentuzjazzmowani rodzice.

- Szachami zainteresowałem się półtora roku temu. Dzięki zajęciom w szkole gram coraz lepiej - mówił w trakcie rozgrywek Michał ze Zgierza, uczeń klasy trzeciej. - Dobrze mi idzie. Wygrałem już dwie partie, liczę na miejsce w pierwszej trójce turnieju.

Turniejowi towarzyszyły wielkie emocje. Wybuchy radości po zwycięstwach przeplatały się ze łzami z powodu porażek.

- Szachy to nie tylko świetna zabawa, one pomogą wam w różnych sytuacjach życiowych, pomogą wam

w szkole. Bardzo wam gratuluję, dla mnie wszyscy jesteście zwycięzcami. A łzy, które się tu pojawiały z powodu porażki, są naturalnym elementem rywalizacji w każdym sporcie - mówił do małych szachistów marszałek Grzegorz Schreiber podczas wręczania nagród laureatom.

Wszyscy młodzi szachiści dostali upominki od Urzędu Marszałkowskiego. Marszałek podziękował też za zaangażowanie nauczycielom, którzy wzięli udział w projekcie „Łódzkie gra w szachy”, za wprowadzenie dzieci w świat królewskiej gry. Zapowiedział także, że projekt będzie kontynuowany.

- Chcę, aby był nie tylko kontynuowany, ale i rozwijany. Żeby Łódzkie stało się miejscem, gdzie naprawdę gra się w szachy - dodał Grzegorz Schreiber.

AA

Projekt „Łódzkie gra w szachy” został sfinansowany przez Samorząd Województwa Łódzkiego i zrealizowany przez Urząd Marszałkowski we współpracy z Centrami Rozwoju Edukacji WŁ w Skierniewicach, Łodzi, Sieradzu, Zgierzu i Piotrkowie Trybunalskim. Jego idea jest promowanie nauki gry w szachy w szkołach podstawowych i przedszkolach. Rozpoczął się w 2021 roku. Okazał się świetnym posunięciem i trafił na podatny grunt. Świadczy o tym chociażby fakt, że zgłosiło się do niego 161 placówek oświatowych: 49 przedszkoli i 112 szkół. Placówki zakwalifikowane do projektu zyskały wyposażenie pracowni szachowych. Uczestnikami projektu byli uczniowie klas I-III szkół podstawowych i zerówek w przedszkolach oraz nauczyciele, którzy zdobyli kompetencje pozwalające uczyć dzieci królewskiej gry. W roku szkolnym 2020/2021 w projekcie udział wzięło 180 nauczycieli.

We wrześniu 2021 r. w placówkach biorących udział w projekcie powstało 26 kół szachowych. Jednocześnie CRE przyjęły kolejnych nauczycieli, których uczyli trenerzy wyszkoleni wcześniej. W tym roku szkolnym w projekcie wzięło udział 72 nauczycieli - 24 trenerów i 47 kursantów. Łącznie odbyło się ponad 1200 godzin szkoleń dla nauczycieli oraz ponad 1200 godzin zajęć szachowych dla dzieci.

Obecnie projektem objętych jest ponad 610 uczniów i przedszkolaków. W budżecie województwa łódzkiego na 2022 rok przeznaczono na ten cel 300 tys. zł.

Laureaci Turnieju o Puchar Marszałka Województwa Łódzkiego

Puchary i nagrody laureatom turnieju wręczył Grzegorz Schreiber, marszałek województwa łódzkiego

Przedszkolaki

dziewczęta:

1. **Katarzyna Adamczewska**
Niepubliczne Przedszkole „U Aniołów”
w Zgierzu
2. **Zofia Dynowska**
Niepubliczne Przedszkole „U Aniołów”
w Zgierzu
3. **Magdalena Grochowska**
Niepubliczne Przedszkole „U Aniołów”
w Zgierzu

chłopcy:

1. **Tomasz Adamczewski**
Przedszkole nr 117 w Łodzi
2. **Jakub Czajkowski**
Przedszkole nr 117 w Łodzi
3. **Franciszek Kosior**
Niepubliczne Przedszkole „U Aniołów”
w Zgierzu

Uczniowie klas I-III w szkołach podstawowych

dziewczęta:

1. **Amelia Czajka**
SP w Szydłowie
2. **Michalina Krajewska**
Zespół Szkół Społecznych
Towarzystwa Przyjaciół Zgierza
3. **Julia Stolarczyk**
SP nr 6 w Kutnie

chłopcy:

1. **Kamil Łaszewski**
SP nr 6 w Kutnie
2. **Michał Szewczyk**
SP w Szydłowie
3. **Adam Krakowski**
SP nr 8 w Zgierzu

Pięć pokoleń strażaków

Gorący rosół paruje z talerzy, schabowe skwierczą na patelni. Dorośli i dzieci siadają do stołu. Nagle gwar rodzinnych rozmów zagłusza dźwięk strażackiej syreny. Przy stole rozdzwania się telefon za telefonem. Większość zebranych zrywa się na równe nogi, bo ktoś czeka na pomoc. Tak wyglądało wiele świątecznych spotkań rodziny Rytychów z Przygłowa w gminie Sulejów. Rodziny, w której prawie wszyscy służą w Ochotniczej Straży Pożarnej.

W OSP Przygłów do akcji jeżdżą 43 strażaczki i strażaków. Aż siedemnaścioro z nich to członkowie rodziny Rytychów. Straż pożarna jest dla nich rodzinną tradycją. Wszystko zaczęło się ponad 100 lat temu od nieżyjącego już Grzegorza Rytycha. Był on nie tylko jednym z założycieli jednostki w Przygłowie, ale też wypożyczał do akcji swojego konia. Potem „Bogu na chwałę, ludziom na pożytek” służyli jego synowie Józef i Władysław, wnuki, prawnuki, a teraz praprawnuki. Najmłodsze pokolenie jeszcze w straż się bawi, ale

za chwilę dołączy do rodziców, cioć i wujków.

- Najmłodsza wnuczka ma roczek, ale już rozpoznaje dźwięk syreny - śmieje się Michał Rytych, wnuk Grzegorza, a dziś senior rodu z Przygłowa.

W gotowości są dzień i noc. Mieszkają blisko siebie i ramię w ramię jeżdżą do pożarów, wypadków i innych wezwań. W tej rodzinie strażacką oprawę mają nawet śluby. Do kościoła młodzi jadą zabytkowym wozem pożarniczym, a pan młody do ołtarza idzie w mundurze. Z pięciorga dzieci Michała Rytycha, który przez ćwierć wieku był naczelnikiem jednostki, a od 2 lat jest jej wiceprezesem, tylko jedna córka, Magda, nie jeździ do akcji. Bo wyprowadziła się do Wrocławia. - Ale jej dzieci, jak tu przyjeżdżają, to biorą udział w zawodach - mówi dumny dziadek.

Pozostali: Agnieszka Abratkiewicz, Kasia Skowrońska z mężem Łukaszem, Aneta Kolasińska z mężem Bartkiem, obecnie naczelnikiem jednostki, i Jakub Rytych są czynnymi druhami. A jedyny syn pana Michała - Jakub, jest zawodowym strażakiem. Był komendantem miejskim PSP w Piotrkowie. W OSP Przygłów

Życie rodziny Rytychów podporządkowane jest służbie w ochotniczej straży pożarnej

służy też rodzeństwo Michała Rytycha i ich dzieci. Siostra Barbara Marecka od lat odnosi sukcesy w pożarniczych konkursach fotograficznych i plastycznych, a brat Władysław jest kustoszem sali pamięci jednostki, która powstała w 1918 roku. Strażacką rodzinę tworzą również dzieci pani Barbary: Małgorzata, Michał i Ania, autorka książki o jednostce, oraz dzieci pana Władysława: Rafał, Marta i Łukasz z żoną Martyną.

- Rafał mieszka najdalej, bo w Bar-kowicach, ale jak wyje syrena, to zawsze zdąży dojechać - chwali pan Michał.

Rytychowicze żyją w rytm strażackiej syreny. Na jej dźwięk wybiegają z domów, „podrzucając” dzieci babci Mariannie, żonie pana Michała.

- Mama nie należy do jednostki, ale pełni bardzo ważną rolę, bo ktoś musi zostać na miejscu, gdy wszyscy jadą pomagać - śmieje się Jakub Rytych.

Sprawy jednostki stanowią temat każdego rodzinnego spotkania. Bywa też, że święta i inne uroczystości są przerywane wezwaniem. Ostatnio pierwsze do wozów dobiegają drużyny. - Dziewczyny bardzo się angażują - podkreśla Bartłomiej Kolasiński. - Na 146 wyjazdów z ubiegłego roku, brałem udział w 110. Żona Aneta w 103.

W strażackim duchu dorasta też najmłodsze pokolenie. Starsze wnuki pana Michała należą do młodzieżowej drużyny pożarniczej, młodsze już mówią, że pójdą w ślady rodziców.

- Straż to nasza pasja i życie, które wybraliśmy - mówi z dumą Michał Rytych.

KW

W tej rodzinie nawet śluby mają strażacką oprawę

Jednostka OSP Przygłów. Drugi od lewej Władysław Rytych, szósty od lewej jego brat Józef

Główna część uroczystości odbyła się na placu Tadeusza Kościuszki w Tomaszowie

Rycerze św. Floriana świętowali w Tomaszowie

28 maja strażacy - zawodowcy i ochotnicy - wzięli udział w wojewódzkich obchodach Dnia Strażaka połączonych z jubileuszem 30-lecia Państwowej Straży Pożarnej w Polsce. Były wyróżnienia, awanse i podziękowania za to, że dzięki ich służbie mieszkańcy województwa mogą spać spokojnie.

Uroczystości rozpoczęła msza święta w kościele św. Antoniego Padewskiego, którą odprawił bp Ireneusz Pękalski. Po mszy pododdziały, prowadzone przez orkiestrę OSP w Kwiatkowicach, przemaszerowały na plac Tadeusza Kościuszki. Tu zorganizowano część oficjalną strażackiego święta. Wzięli w niej między innymi udział posłowie:

Antoni Macierewicz, Piotr Polak, Robert Telus i Grzegorz Lorek. Wojewódzki Dzień Strażaka zakończyła defilada pododdziałów straży zawodowej i pocztów sztandarowych OSP. Ostatnim akcentem obchodów był pokaz gaszenia pożaru domowego, czyli... garnka z wrzącym olejem.

KW

Wpadnijcie latem do Łęczycy

Okolice Łęczycy to rejon coraz bardziej atrakcyjny dla turystów. Niedawno w położonym nieopodal Łęczycy Tumie otwarte zostało zrewitalizowane średniowieczne grodzisko. Spragnionych wypoczynku mieszkańców naszego województwa mogą też skusić urządzone na nowo tereny nad zalewem w Łęczycy.

Wokół zalewu powstał szlak dla pieszych i rowerzystów

Jest tu plaża, pumphuck, czyli miejsce dla fanów ewolucji rowerowych, szlak dla pieszych i rowerzystów, altany oraz miejsca piknikowe. Nowe atrakcje to część projektu, na który mieszkańcy Łęczycy otrzymali unijne wsparcie z Urzędu Marszałkowskiego. Cała inwestycja, której celem było uatrakcyjnienie walorów turystycznych miasta, kosztowała prawie 2 miliony złotych. Dotacja samorządu województwa wyniosła ok. 1,4 mln zł.

W ramach projektu zagospodarowane zostały tereny nad zalewem. Do końca czerwca zostaną zakończone prace budowlane w parku miejskim, powstanie tu drugi pumphuck ze skateplazą, czyli torem dla deskorolek. Inwestycja świetnie się komponuje z wcześniejszym projektem, w ramach którego stworzono między innymi sztuczną plażę i plac zabaw dla najmłodszych mieszkańców.

MM

Amatorów ewolucji na rowerach przyciągnie pumphuck

Moim zdaniem

Robert Baryła
członek Zarządu
Województwa Łódzkiego:

- Ta inwestycja ma niebagatelne znaczenie dla mieszkańców Łęczycy i dla przyjezdnych. Powstało świetnie miejsce wypoczynku, również aktywnego, na łonie natury, dzięki któremu będzie można jeszcze skuteczniej docenić walory przyrodnicze tego terenu. Nie bez znaczenia jest też fakt, że to kolejna cegiełka, która czyni okolice Łęczycy miejscem z potencjałem turystycznym. Doskonale uzupełniają wspaniałą zamek, grodzisko w Tumie, kolegiatę, skansen.

Do spędzania tu czasu zachęcają miejsca piknikowe z grillami

Nowoczesne szkoły, atrakcyjne przedszkole

W gminie Zduny w powiecie łowickim realizowane są projekty edukacyjne, które pozwalają ciekawiej uczyć najmłodszych. Gmina otrzymała na to unijne dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego.

Na projekty edukacyjne, które podniosą jakość kształcenia najmłodszych, gmina otrzymała w sumie 600 tysięcy złotych unijnego wsparcia z Europejskiego Funduszu Społecznego. Oba stanowią inwestycję w przyszłość. I to dosłownie, bo pierwszy z projektów nazywa się „Fascynujący świat technologii” i jest realizowany w Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Bąkowie Górnym. Drugi nazwano „Cyfrowe centrum aktywności” i z jego dobrodziejstw skorzystają dzieci ze Szkoły Podstawowej im. Józefa Piłsudskiego w Nowych Zdunach.

Dzięki dotacji samorządu województwa gminne placówki zostały wyposażone w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK, należące do rodziny technologii przetwarzających, gromadzących i przesyłających informacje w formie elektronicznej. Remont sal, w których mają powstać nowoczesne pracownie komputerowe został już zrealizowany.

- Jestem przekonany, że wspólnymi siłami uda nam się zmienić szkolną rzeczywistość i podnieść atrakcyjność naszych szkół. Dzięki nowoczesnemu sprzętowi, którym będą teraz dysponować, znacznie poprawimy jakość nauczania - mówi Krzysztof Skowroński, wójt gminy Zduny.

Gmina Zduny dba również o rozwój najmłodszych mieszkańców. Dzięki unijnej dotacji, także z Europejskiego Funduszu Społecznego, w przedszkolu w Zdunach prowadzone są dodatkowe, atrakcyjne zajęcia. Powstała też nowa sala sensoryczna dla dzieci niepełnosprawnych. Nazywa się „Fabryka optymizmu”. Została wyposażona w specjalistyczny sprzęt do rehabilitacji, między innymi podwieszane platformy, deskorolki, masażery, suchy basen. Przedszkole otrzymało na „Fabrykę optymizmu” 330 tysięcy złotych unijnej dotacji z Urzędu Marszałkowskiego.

BG

W przedszkolu powstała między innymi sala sensoryczna dla dzieci z niepełnosprawnościami

Okiem radnego

Waldemar Wojciechowski przewodniczący klubu PiS w Sejmiku Województwa Łódzkiego:

- Jako samorząd województwa łódzkiego chętnie wspieramy projekty wzbogacające programy nauczania w niedużych miejscowościach. To niestety ważne, bo dzięki nim można dać dzieciom z terenów wiejskich większe szanse rozwoju i przy okazji wyrównać dysproporcje, jakie często występują w porównaniu z ofertą placówek w dużych miastach. To zaprezentuje w przyszłości, gdy dzisiejsi uczniowie trafią na rynek pracy.

Dzięki dotacji z Europejskiego Funduszu Społecznego w przedszkolu w Zdunach prowadzone są dodatkowe zajęcia

Sala doświadczalna utworzona w ramach projektu „Fabryka optymizmu”

W tych miastach najczęściej wypożyczamy rowery

Tysiąc rowerów, 125 stacji rowerowych i prawie 80 tysięcy wypożyczeń rocznie – Wojewódzki Rower Publiczny cieszy się dużym zainteresowaniem. Szczególnie popularny jest w Kutnie i Łowiczu.

12.300 - tyle razy rocznie wypożyczają jednoślady mieszkańcy Kutna w systemie Wojewódzkiego Roweru Publicznego. To zeszłoroczny rekord. Na podobnym poziomie kształtowała się w mieście róż liczba wypożyczeń w roku 2020. Dwa lata temu najlepszy wynik zanotował Łowicz – 12.846. W zeszłym roku łowiczanie wypożyczali wojewódzkie rowery blisko 10 tysięcy razy. W przypadku obu miast to wynik lepszy niż w Łodzi, gdzie w zeszłym roku zanotowano 9,4 tys. wypożyczeń.

Dlaczego akurat w Kutnie Wojewódzki Rower Publiczny cieszy się takim zainteresowaniem? Z pewnością kluczowe jest umiejscowienie stacji, gdzie można wypożyczyć rowery. Zostały one zainstalowane w miejscach dogodnych dla pasażerów - przy stacjach kolejowych i przystankach au-

tobusowych. To ważne, zważywszy że w mieście stosunkowo rzadko kursują autobusy miejskie.

- Dojeżdżam pociągiem do pracy w Łodzi. Wypożyczenie roweru pozwala mi zaoszczędzić sporo czasu, bo po powrocie musiałbym co najmniej czterdzieści minut czekać na autobus - mówi Kacper Wiśniewski, mieszkaniec Kutna, który systematycznie korzysta z systemu Rowerowe Łódzkie.

Nie bez znaczenia jest też fakt, że własny rower to spory wydatek, a bywa, że nie ma gdzie go bezpiecznie zostawić. Tymczasem dzięki Wojewódzkiemu Rowerowi Publicznemu już za złotówkę można się cieszyć z jazdy na wypożyczonych dwóch kółkach.

- System pozwolił na stworzenie połączeń tak zwanej ostatniej mili dla mieszkańców województwa, którzy korzystają z kolei lub lokalnej komu-

nikacji publicznej - mówi Alicja Antczak, radna Sejmiku Województwa Łódzkiego. - Pozwala to na szybkie przesiadanie się z roweru do pociągu lub autobusu.

Pod względem cenowym rower jest dostępny praktycznie dla każdego. Do 20 minut jeździmy bezpłatnie, a pierwsza godzina kosztuje zaledwie złotówkę.

Wojewódzki system roweru publicznego „Rowerowe Łódzkie” funkcjonuje od 2018 roku. Stacje z jednoślada znajdują się w dziesięciu miastach. Oprócz Kutna, Łowicza i Łodzi, rower można wypożyczyć również w Koluśkach, Łasku, Pabianicach, Sieradzu, Skierniewicach, Zduńskiej Woli i Zgierzu.

Kluczowe dla rekordów wypożyczeń w Kutnie jest to, że stacje ulokowane w dogodnych, łatwo dostępnych miejscach

Tutaj spoczywają polscy prymasi

To jedno z miejsc na mapie naszego województwa, które trzeba koniecznie odwiedzić. W podziemiach bazyliki w Łowiczu można już zwiedzać groby arcybiskupów gnieźnieńskich. To ważna część historii Polski.

Podczas marcowych obchodów 30-lecia diecezji łowickiej ponownie zostały złożone w kryptach szczątki ośmiu arcybiskupów gnieźnieńskich, prymasów Polski

Krypty prymasowskie zostały oficjalnie udostępnione turystom w marcu, podczas obchodów jubileuszu 30-lecia diecezji łowickiej w bazylice katedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Mikołaja w Łowiczu.

Już sama bazylika, zwana Mazowieckim Wawelem, to wyjątkowy zabytek. Budynek kościoła został wzniesiony w XV wieku i był przez kilkaset lat rozbudowywany. Przetrwiał zawieruchy historii i zachował się prawie w niezmiennym stanie do obecnych czasów. Historia zapisana w jego murach to ważna część naszych dziejów. Obecność arcybiskupów gnieźnieńskich prymasów Polski, którzy przebywali w Łowiczu

od XV do XVIII wieku, sprawiła, że miasto i ówczesna kolegiata należały do najważniejszych miejsc w kraju. Prymasi pełnili nie tylko funkcje duchowych pasterzy Kościoła, ale jako interreksowie brali czynny udział w życiu politycznym, społecznym i kulturalnym naszego kraju.

W podziemiach łowickiej bazyliki są krypty 12 prymasów.

- Myśl o udostępnieniu krypt prymasowskich narodziła się podczas przygotowywania wniosku o rewitalizację katedry i obiektów z nią związanych. Inicjatorem tych działań i ich wielkim orędownikiem był biskup łowicki Andrzej Dziuba - opowiada ksiądz Adam Matysiak, ekonom diecezjalny.

Myśl stała się ciałem między innymi dzięki dotacjom z Urzędu Marszałkowskiego oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Prace przebiegały etapami, by bazylika mogła cały czas pełnić swoje funkcje miejsca kultu religijnego. Wznoszone od XVI do XVIII wieku krypty zostały połączone korytarzami. W ten sposób powstała podziemna trasa, która umożliwia zwiedzanie podziemi katedry. Nie obejmuje ona obszaru prezbiterium, gdzie znajdują się nagrobki czterech prymasów i ich krypty.

W 2020 roku utworzona została ekspozycja cennych zabytków odkrytych podczas remontu. Można je oglądać, zwiedzając krypty.

- Nekropolia prymasowska, jaką jest łowicka katedra, to ważny nośnik historii Polski i jedna z wizytówek miasta prymasowskiego, jak dzisiaj mówi się o Łowiczu - dodaje ksiądz Adam Matysiak. - W kryptach przez kolejne wieki składano docze-

sne szczątki prymasów, biskupów, prałatów, kanoników, księży i wielu osób świeckich. Wierzmy, że dzięki pracom pamięć o nich będzie trwać w świadomości mieszkańców naszego regionu.

BG

Arcybiskupi gnieźnieńscy prymasi Polski pochowani w katedrze łowickiej

abp Jakub Uchański
 abp Jan Tarnowski
 abp Jan Wężyk
 abp Jan Lipski
 abp Mikołaj Jan Prażmowski
 abp Krzysztof Antoni Szembek
 abp Adam Ignacy Komorowski
 abp Władysław Aleksander Łubieński
 abp Jan Przerębski
 abp Henryk Firlej
 abp Wacław Leszczyński
 abp Andrzej Leszczyński

Gośćmi jubileuszu diecezji byli marszałek Grzegorz Schreiber oraz wojewoda łódzki Tobiasz Bocheński. Częścią uroczystości było zwiedzanie odnowionych podziemi łowickiej bazyliki

Dojście do poszczególnych krypt umożliwia system podziemnych korytarzy połączonych w formie zamkniętej pętli. Trasa wynosi około 100 metrów

Na trasie znajdziemy ekspozycję przedstawiającą zabytki odkryte podczas remontu

Zgierski MOSiR dumą województwa

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zgierzu to kompleks wyjątkowy w centralnej Polsce. Niedawno znalazł się w gronie siedmiu najwyżej ocenianych obiektów sportowych w kraju, m.in. razem z centrum treningowym warszawskiej Legii, ośrodkiem w Zakopanem czy poznańskim OSiR.

Łucznicstwo, zapasy, pływanie, kajakerstwo, gry zespołowe, nawet taniec na lodzie i golf - trudno znaleźć w centralnej Polsce ośrodek, który umożliwi trenowanie tak różnorodnych dyscyplin sportu.

Z obiektów MOSiR korzystają piłkarze i koszykarze miejscowego Boruty, ale są one również areną półfinałów i finałów mistrzostw szkolnych.

MOSiR to atrakcyjne tereny rozsiane po całym Zgierzu. Oprócz hal i boisk przy ul. Wschodniej to także Parki Miejski im. Tadeusza Kościuszki z dobrze wyposażonym parkiem linowym oraz ośrodek Malinka z plażą, kąpiel-

skiem i innymi atrakcjami. Położenie obiektów i ich oferta są atrakcyjne nie tylko dla sportowców, ale przede wszystkim dla osób zainteresowanych rekreacją i aktywnym wypoczynkiem.

Jak informują w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji, planowana jest dalsza rozbudowa kompleksu. Powstanie tak zwany balon pneumatyczny, pod którym znajdą się boiska i lodowisko. Takie rozwiązanie umożliwi całoroczne korzystanie z obiektów i uniezależni się od warunków atmosferycznych. W planach jest również modernizacja stadionu.

MM

Okiem radnego

Zbigniew Linkowski,
wiceprzewodniczący Sejmiku
Województwa Łódzkiego:

- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zgierzu to teraz dumą województwa łódzkiego. Wszystkim zależy na zachęcaniu mieszkańców do aktywności fizycznej, a wiadomo, że im lepsza infrastruktura, tym więcej chętnych do uprawiania sportu. Po dalszej rozbudowie to będzie obiekt na miarę XXI wieku.

Główną atrakcją popularnej Malinki stanowią plaża i kąpielisko

Najmłodsi mogą na Malince poszaleć w wodnej strefie zabaw

Malinka. Można tu także popływać na kajakach i rowerach wodnych

Przy ul. Wschodniej uczniowie mają do dyspozycji nowoczesną Halę im. Zgierskich Olimpijczyków

Ofertę sportowo-rekreacyjną MOSiR wzbogaca pumptruck na Malince

Obiekty MOSiR przy ul. Wschodniej. Lekcje wychowania fizycznego odbywają się m.in. na nowym boisku piłkarskim ze sztuczną nawierzchnią

76 milionów złotych na budowę obwodnic. W Łódzkiem będzie bezpieczniej

Praga w powiecie poddębickim, Kwasków w powiecie sieradzkim i Bełchatów - to tutaj na drogowej mapie naszego województwa wkrótce pojawią się nowe obwodnice. Ich budowa została wsparta z Rządowego Programu Rozwoju Dróg.

Mieszkańcy niewielkiej Pragi w powiecie poddębickim już za kilka miesięcy odetchną z ulgą. Uciążliwy ruch tranzytowy zostanie wyprowadzony z ich miejscowości dzięki obwodnicy, która właśnie jest budowana w ciągu drogi wojewódzkiej nr 703. To jedna z trzech obwodnic, które powstaną w Łódzkiem w ramach Rządowego Programu Rozwoju Dróg. 23 maja właśnie w Pradze marszałek Grzegorz Schreiber i minister infrastruktury Andrzej Adamczyk podpisali umowy na dofinansowanie budowy tych dróg. Rządowe wsparcie to łącznie ponad 76 milionów złotych.

- Tutaj, w Pradze, widzimy, że rozwój naszego regionu to nie są tylko obietnice rządu i samorządu województwa, ale realnie wykonywana praca - mówił marszałek Grzegorz Schreiber i podkreślił, że o postaranie się o rządowe wsparcie na bu-

dobę obwodnic prosili go mieszkańcy i lokalni samorządowcy. - To ludzie stąd, którzy na co dzień nie mogą bezpiecznie dojechać do pracy, przewieźć dzieci do szkół - dodał marszałek.

Minister Andrzej Adamczyk zaznaczył, że dofinansowanie jest kolejnym przykładem świetnej współpracy między rządem a samorządem województwa. Jak przypomniał, w Polsce w ramach RPRD powstanie 51 obwodnic, z których wiele wyprowadzi ciężki ruch z małych miejscowości, jak w przypadku Kwaskowa czy Pragi.

- Żaden z mieszkańców nie powinien się zastanawiać, kto zarządza daną drogą. Ważne, żeby była ona bezpieczna i komfortowa. Takimi trasami stają się również drogi wojewódzkie - podkreślił Andrzej Adamczyk.

Obwodnica w Pradze będzie mierzyć 1,3 kilometra. Koszt jej budowy to ponad 11,5 mln zł, rządowe dofinansowanie wynosi 7,3 mln zł. Powstaje tu nowa jezdnia, zjazdy i chodniki. Dwie pozostałe obwodnice są na etapie przetargów. Ta w Kwaskowie będzie niezwykle ważna dla bezpieczeństwa pieszych, przede wszystkim uczniów miejscowej szkoły podstawowej. Droga będzie mieć 600 metrów. Budowa ma kosztować 12,85 mln zł, z czego 6,5 miliona złotych stanowi rządowe dofinansowanie. Obwodnica w Bełchatowie jest największą z tych trzech inwestycji. 8,1 kilometra drogi pozwoli wyprowadzić z centrum miasta ruch tranzytowy z Łodzi, Łasku, Kamieńska. Koszt zadania to prawie 125 milionów złotych. Tu dofinansowanie wynosi 62 miliony złotych.

KW

Dzięki nowej drodze ciężkie samochody nie będą przejeżdżać przez Pragę

Jezdnia na obwodnicy Pragi została położona. Trwa budowa chodników

Obwodnica Pragi w powiecie poddębickim wkrótce będzie gotowa

W Pradze w powiecie poddębickim marszałek Grzegorz Schreiber (drugi z lewej) oraz minister infrastruktury Andrzej Adamczyk (trzeci z lewej) podpisali dokumenty dotyczące wsparcia budowy trzech obwodnic w Łódzkiem. Byli przy tym obecni między innymi radna wojewódzka Dorota Więckowska (pierwsza z lewej) oraz poseł Marek Matuszewski (pierwszy z prawej)

Łódzkie kręci rowerzystów

Nasz region to raj dla cyklistów. Samorząd województwa łódzkiego przygotował ponad 100 tras rowerowych. Są bezpieczne i dobrze oznakowane. Dzięki nim można zaplanować nawet długie wyprawy i zwiedzać na rowerach najciekawsze miejsca.

Tegoroczny sezon turystyczny w naszym regionie rozpoczęliśmy 15 maja I Wojewódzkim Rajdem Rowerowym. Wzięło w nim udział 50 rowerzystów z dwóch grup: PTTK w Przedborzu oraz Tandem z Gorkowic. Wyruszyli z Przedborza i pokonali ponad 40-kilometrowy odcinek

szlaku rowerowego „Nad Pilicę”. Metą było Podklasztorze w Sulejowie. Razem z nimi urokliwą trasę pokonał Zbigniew Ziemia, wicemarszałek województwa łódzkiego oraz Sylwester Bednarek, halowy mistrz Europy w skoku wzwyż z 2017 roku.

Rajd był okazją do przypomnienia o tym, jak przyjazny i atrakcyjny dla rowerzystów jest nasz region. Do ich dyspozycji jest ponad 100 szlaków z dwiema magistralami rowerowymi na czele: licząca 200 km N-S biegnąca przez powiaty: łęczycki, zgierski, pabianicki, bełchatowski, radomszczański aż do województwa śląskiego, oraz będąca częścią transeuropejskiej trasy

rowerowej magistrala W-E. To 192 km przez powiaty: sieradzki, zduńskowski, łaski, pabianicki, łódzki wschodni, tomaszowski i opoczyński.

Licznymi trasami da się rowerem pokonać Łódzkie wzdłuż i wszerz, zwiedzając po drodze turystyczne perły regionu. Są takie, którymi z Łodzi można dojechać do Pilicy, Warty czy Bzury i tam przesiąść się na kajak. Nazwy tras nawiązują do historii regionu, lokalnych zabytków i atrakcji. Na przykład licząca 250 km Szlak Bursztynowy prowadzi przez historyczne ziemie: wieluńską, sieradzką, łęczycką i księstwo łowickie. Pozwala poznać znane od czasów starożytnych trakty komu-

nikacyjne, którymi wędrowali kupcy z basenu Morza Śródziemnego zmierzający na północ po bursztyn. Liczący 195 km Szlak Gorących Źródeł to z kolei pętla obejmująca Łódź, Aleksandrów Łódzki, Dalików, Poddębice, Uniejów, Siedlątków, Pęczniew, Zadzim, Lutomiernik i Konstanyń Łódzki. Prowadzi przez okolice interesujące pod względem historycznym i atrakcyjne przyrodniczo.

Wykaz wszystkich szlaków rowerowych można znaleźć na stronie lodzkie.pl/turystyka. -Urząd Marszałkowski wydał też mapę dla rowerzystów. Jest rozdawana podczas wojewódzkich imprez.

AA, KW

Tegoroczny sezon turystyczny w naszym regionie rozpoczęliśmy 15 maja I Wojewódzkim Rajdem Rowerowym. Malowniczą trasę pokonało 50 cyklistów

Uczestnicy rajdu pokonali ponad 40 km szlakiem „Nad Pilicę”

Jeden z przystanków wypadł przy „małpim moście” na Trzech Morgach w gminie Sulejów

Samorząd województwa chętnie dotuje także lokalne ścieżki rowerowe. Przykład? Oddany niedawno w gminie Nieborów pierwszy fragment ścieżki łączącej barokowy zespół pałacowo-parkowy oraz park romantyczny w Arkadii. To ważna trasa, bo Nieborów to jedno z cenniejszych miejsc na turystycznej mapie województwa. Oddany do użytku fragment liczy ponad kilometr. Biegnie równoległe do drogi krajowej nr 70, która jest jedynym połączeniem pałacu w Nieborowie i ogrodu w Arkadii, co ze względu na natężenie ruchu wyklucza możliwość turystyki rowerowej. Ścieżka stanowi część projektu gminy Nieborów, który został wsparty przez Urząd Marszałkowski kwotą ponad 600 tysięcy złotych z Regionalnego Programu Operacyjnego.

BG

Pierwszy fragment ścieżki ma ponad kilometr. Zapewnia bezpieczną jazdę na rowerze

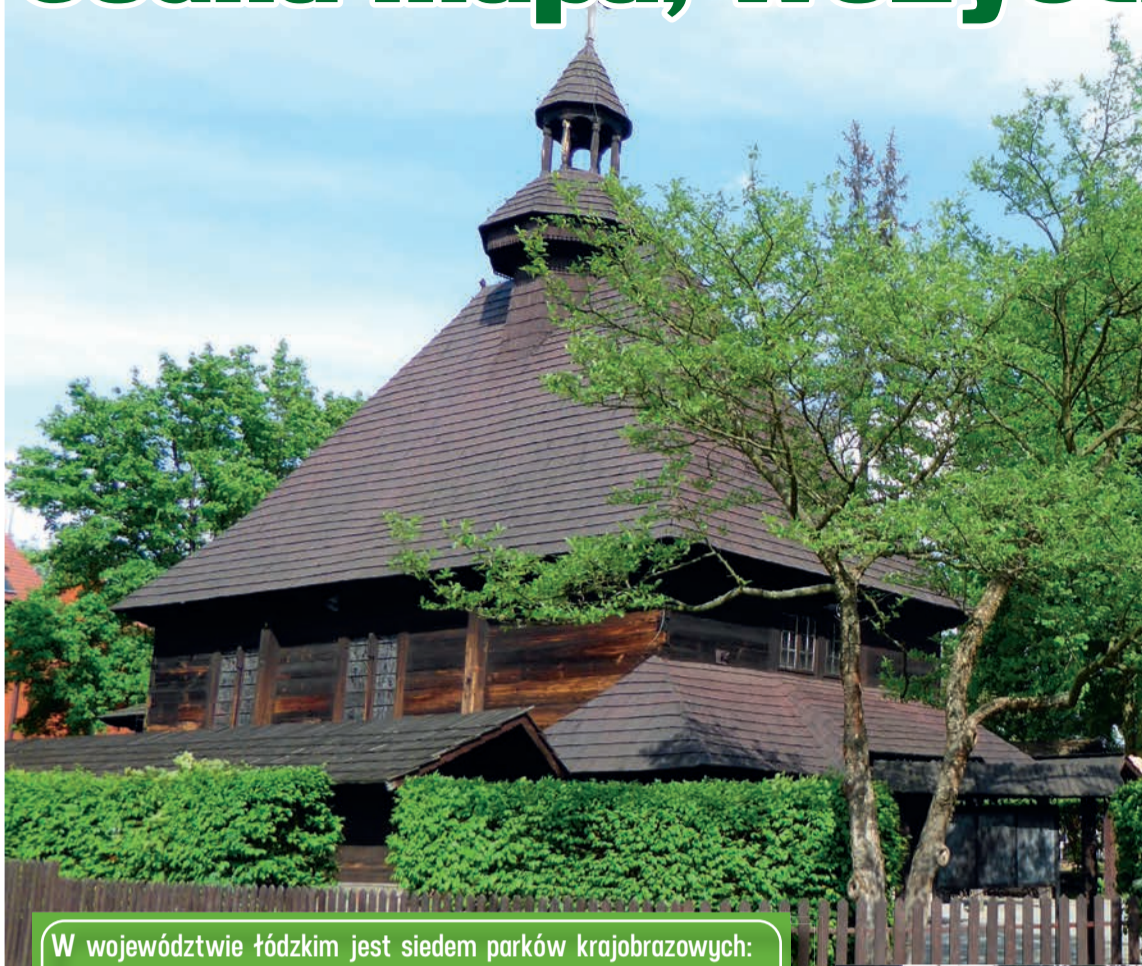
Docelowo ścieżka ma połączyć zespół pałacowo-parkowy w Nieborowie...

...z założonym przez Helenę Radziwiłłową parkiem romantycznym w Arkadii

Jedna mapa, wszystkie nasze parki

PARKI KRAJOBRAZOWE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

oprac. graficzne K. Karkowska

fot. K. Karkowska

W województwie łódzkim jest siedem parków krajobrazowych: Wzniesień Łódzkich, Bolimowski, Spalski, Sulejowski, Przedborski, Załęczański oraz Międzyrzecza Warty i Widawki. Łącznie to 175 tys. ha, czyli blisko 10 procent obszaru województwa.

Spalski Park Krajobrazowy. Kościół modrzewiowy w Spale

Zwiedzanie Łódzkiego jest jeszcze bardziej atrakcyjne. Internetowa mapa parków krajobrazowych województwa łódzkiego przeprowadzi nas po najpiękniejszych zielonych zakątkach regionu.

Szlaki biegowe, piesze, rowerowe, propozycje spływów kajakowych. Do tego rezerwy i pomniki przyrody, punkty widokowe, ścieżki edukacyjne, obiekty militarne, miejsca pamięci narodowej i inne cenne obiekty historyczno-kulturowe. Oczywiście także miejsca odpoczynku, baza noclegowa i gastronomia. Wszystko to zrobione z niezwykłą precyzją, bo mapa powstała we współpracy Departamentu Geodezji, Kartografii i Geologii Urzędu Marszałkowskiego i Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego. Bazą dla map jest Geoportal.

- Zwiedzanie on-line warto zacząć od „Story Map”. To rodzaj przewodnika internetowego, w którym możemy zobaczyć atrakcyjne zdjęcia wyjątkowych obiektów i krajobrazów – zachęca Justyna Trzos-Lisicka, odpowiedzialna za Geoportal Województwa Łódzkiego.

Druga część aplikacji to internetowa mapa parków krajobrazowych. Jej twórcy połączyli tradycyjny wygląd map z najnowszymi możliwościami technicznymi. Dlatego zachowano charakterystyczną symbolikę znaną z map papierowych, ale naniesioną na nich punktem przy-

pisane zostały zdjęcia prezentujące najciekawsze obiekty, a także informacje o nich. Dzięki temu możemy precyzyjnie wyznaczyć planowaną wycieczkę chcąc zobaczyć najciekawsze miejsca na żywo.

Dzięki wykorzystaniu guzików funkcyjnych, tj. galerii map bazowych możemy w szybki sposób dostosowywać internetową mapę do naszych potrzeb: wybierając podkład w formie mapy topograficznej czy używając ortofotomapy, czyli przetworzonych zdjęć lotniczych.

- Ta aplikacja to przede wszystkim sposób na szczegółowe zaplanowanie wycieczki. Informacje o ciekawych miejscach, zdjęcia, możliwość zaplanowania długości wycieczki stanowią znakomity materiał dla globtroterów – zachwala Katarzyna Krakowska, dyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego.

Z aplikacji można łatwo przejść do strony Zespołu Parków Krajobrazowych - skarbnicy wiedzy i zdjęć parków.

Aplikacja znajduje się na stronie: mapy.lodzkie.pl. Można z niej korzystać wchodząc na stronę www przez komputer lub smartfon.

JG

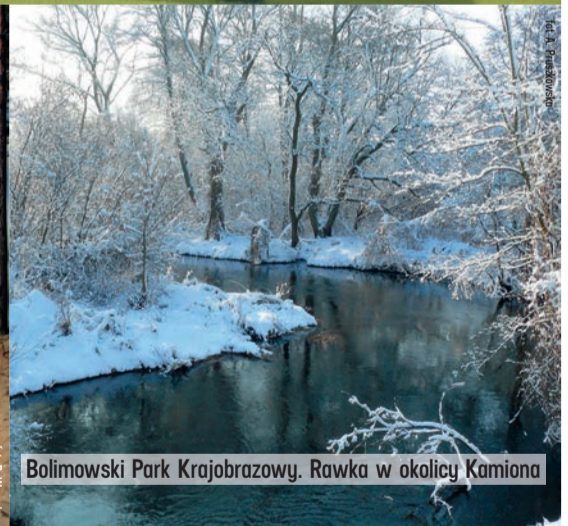
Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich. Dwór w Byszewach

fot. P. Wójcik

fot. S. Szpakowska

Sulejowski Park Krajobrazowy. Zbiornik sulejowski

Bolimowski Park Krajobrazowy. Rawka w okolicy Kamiona

fot. K. Góra

Przedborski Park Krajobrazowy. Obuwik

Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki. Miłek letni

Bo kochać to znaczy tworzyć

Artyści Teatru Wielkiego w Łodzi złożyli hołd kardynałowi Stefanowi Wyszyńskiemu

Koncert „Patroni Roku 2021 - Bo kochać to znaczy tworzyć” upamiętnił pod koniec kwietnia wybitne postaci: kardynała Stefana Wyszyńskiego, Stanisława Lema, Cypriana Kamila Norwida, Krzysztofa Kamila Baczyńskiego oraz Tadeusza Różewicza, patronów roku 2021 ustanowionych przez Sejm. Pozwolił także pokazać dziedzictwo kulturowe i różnorodność muzyczną naszego regionu.

Zaprezentowały się organizacje, które otrzymały wsparcie w konkursie „Kulturalnie Regionalnie”, na który samorząd województwa łódzkiego, przeznaczzył w ubiegłym roku 700 tys. zł.

-Pieniądze trafiły do 40 beneficjentów, szesnaście projektów związanych było właśnie z patronami roku 2021. Wystąpiły „Nadzieja” z Tomaszowa, Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Chrześcijańskiej „Syjon” z Bełchatowa i Fundacja „Muzyka do potęgi” z Andrespola.

Artystyczny hołd kardynałowi Stefanowi Wyszyńskiemu złożyli Chór i Orkiestra Teatru Wielkiego w Łodzi. Postać Cypriana Kamila Norwida przedstawił krasomówca Kacper Pałczyński – laureat Nagrody Marszałka Województwa Łódzkiego.

OS

Nagrody Marszałka Województwa Łódzkiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury oraz zaangażowanie w pracę na rzecz kultury otrzymali: Gminna Orkiestra Dęta w Gorzkowicach, Orkiestra Dęta OSP w Gomulinie, ksiądz Marek Chrzanowski, poeta, Jan Książek, historyk, Anna Kołodziejczyk, Maria Rogulska, Dorota Konopczyńska-Aftewicz, twórczynie ludowe, Ryszard Perka, animator kultury, Cezary Bukowiec, historyk i regionalista, Joanna Seliga, animatorka kultury, Joanna Olczyk, teatralna mistrzyni krawiectwa, Radosław Osypiuk, aktor Teatru im. Stefana Jaracza, Bogna Dulińska, pianistka, Laura Korolczuk oraz Joshua Legge, tancerze baletu Teatru Wielkiego w Łodzi, Alicja Woźniak, etnografka, Mariusz Lewy, dyrygent i aranżer

Koncert zakończył się występem Artura Gadowskiego i zespołu IRA, którzy swoje utwory zaprezentowali w wersji akustycznej

W utworach „Ciągłe mam” i „Harmoszka” zaprezentowali się muzycy Kapeli Fakiry z Piotrkowa

Podczas koncertu wicepremier Piotr Gliński, minister kultury i dziedzictwa narodowego, wręczył odznaczenia zasłużonym twórcom i działaczom. Srebrny Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” odebrali: Chór Filharmonii Łódzkiej, Stanisław Madanowski, łowicki śpiewak ludowy, Aldona Plucińska, etnograf, Roman Wojciechowski, skrzypek ludowy, Dariusz Stachura, śpiewak, dyrektor Teatru Wielkiego w Łodzi. Brązowym medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” uhonorowani zostali Maksymilian Majewski, malarz, rzeźbiarz i scenograf oraz Piotr Wypych, fotograf. Ministerialne odznaki honorowe „Zasłużony dla Kultury Polskiej” przyznano Alicji Leguckiej, konserwatorce sztuki i Waldemarowi Stasiakowi, autorowi publikacji naukowych

Zakochani w sporcie

72 zawodniczek i zawodników oraz 9 drużyn zostało wyróżnionych za zeszłoroczne osiągnięcia sportowe. Najlepsi z najlepszych, czyli złoci medalisti mistrzostw Polski, zostali uhonorowani podczas Gali Sportu - Podsumowania Sezonu Sportowego 2021 w Teatrze Wielkim w Łodzi.

- Sport wszechstronnie rozwija, uczy współpracy, uodparnia na porażki - mówi Maksymilian Danielak, badmintonista z KKS Ruch Piotrków Trybunalski.

Maksymilian gra w badmintonie od 10 lat. Trenuje 6 godzin dziennie. Jego największym osiągnięciem jest złoty medal mistrzostw Polski zdobyty w 2021 roku. I właśnie jako

zeszłoroczny mistrz Maksymilian wziął udział w gali podsumowującej sezon współzawodnicstwa dzieci i młodzieży. Zostali na nią zaproszeni najlepsi z najlepszych: zawodniczki, zawodnicy i drużyny - mistrzowie Polski wśród młodzieżowców, juniorów i juniorów młodszych. Byli między innymi multimedaliści: panczenista Szymon Wojtakowski z KS Pilica Tomaszów Mazowiecki, zdobywca ośmiu złotych medali mistrzostw Polski juniorów młodszych, jego klubowa koleżanka panczenistka Karolina Bosiek, cztero-

krotna złota medalistka Młodzieżowych Mistrzostw Polski, pływaczka Aleksandra Knop, juniorka UKS 190 Łódź, zdobywczyni czterech złotych medali.

Mistrzom gratulował wicemarszałek Zbigniew Ziemia.

- Takie wydarzenia pokazują, jak wiele mamy utalentowanej i pracowitej młodzieży. Nie mam wątpliwości, że wśród nagrodzonych są przyszli medalisci olimpijscy, mistrzowie świata i Europy - mówił wicemarszałek Zbigniew Ziemia.

Galę, we współpracy z Urzędem Marszałkowskim, zorganizowała Łódzka Federacja Sportu, która zrzesza ponad

50 organizacji sportowych, m.in. okręgowe związki sportowe oraz kluby reprezentujące 53 dyscypliny sportu. W trakcie gali nagrodę z rąk Zbigniewa Linkowskiego, wiceprzewodniczącego Sejmiku WŁ odebrali Zbigniew Pacholczyk, prezes Federacji i Zbigniew Świercz, wiceprezes.

BG

Rugbistki Budowlanych Łódź, złote medalistki mistrzostw Polski junierek

Mistrzom Polski gratulował Zbigniew Ziemia, wicemarszałek województwa łódzkiego

Nagrody wręczał sportowcom także Zbigniew Linkowski, wiceprzewodniczący Sejmiku WŁ

Żołnierze Niezłomni są dla nich wzorem

Ponad pół tysiąca uczniów wzięło udział w konkursie „Żołnierze Wyklęci – niezłomni obrońcy Rzeczypospolitej”. Finaliści i laureaci oprócz nagród otrzymali dodatkowe punkty, które pomogą w rekrutacji do szkół średnich.

Najlepszy w teście wiedzy o Niezłomnych był Karol Borkowski ze Szkoły Podstawowej nr 172 w Łodzi

Finaliści i laureaci konkursu odebrali nagrody z rąk Iwony Koperskiej, przewodniczącej Sejmiku oraz Waldemara Flajszera, łódzkiego kuratora oświaty

- Pasjonuje mnie historia, a tematyka żołnierzy wyklętych zaciekała mnie właśnie dzięki konkursowi - mówi Karol Borkowski, uczeń klasy siódmej Szkoły Podstawowej nr 172 w Łodzi, który zwyciężył w teście wiedzy podczas wojewódzkiego konkursu poświęconego żołnierzom wyklętym.

Nagrody Marszałka Grzegorza Schreibera finaliści i laureaci konkursu otrzymali w maju podczas gali w Teatrze Miejskim w Sieradzu. Wręczyli je Iwona Koperska, przewodnicząca Sejmiku Województwa Łódz-

kiego oraz Waldemar Flajszer, łódzki kurator oświaty.

Uczestnicy konkursu rywalizowali w teście wiedzy, przygotowali też prace poświęcone Niezłomnym. Uczniowie szkół podstawowych plastyczne, a średnich - filmy i prezentacje multimedialne. Słynny Warszyc, czyli kapitan Stanisław Sojczyński jest wzorem dla Kingi Cichowlas ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Pajęcznie. Dlatego stał się bohaterem jej komiksu, który zajął drugie miejsce.

- Uwielbiam malować, a kapitan Sojczyński mnie zainspirował. Po-

święcił się dla Polski i nigdy się nie poddawał - mówi Kinga. - Ten konkurs poszerzył moją wiedzę z historii. Spróbuję tym tematem zainteresować rówieśników.

Warto podkreślić, że finaliści i laureaci ze szkół podstawowych otrzymali za udział w konkursie dodatkowe punkty, które pomogą w rekrutacji do szkół średnich. Specjalne zaświadczenia przekazał im kurator Waldemar Flajszer.

W części plastycznej wygrał komiks Lilianny Klimas ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Konstancynie

Łódzkim. W kategorii film bezkonkurencyjna była Anna Wiśniewska z II Liceum Ogólnokształcącego w Tomaszowie Mazowieckim, najciekawszą prezentacją multimedialną przygotował Mateusz Cieślak z Zespołu Szkół Zawodowych nr 2 w Skierniewicach.

Konkurs organizowany był przez Urząd Marszałkowski przy udziale Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego - oddziałów w Łodzi, Piotrkowie Trybunalskim, Sieradzu, Skierniewicach oraz Zgierzu.

MM

Zwycięski komiks przygotowany przez Liliannę Klimas z SP nr 2 w Konstancynie Łódzkim

województwo łódzkie

ZAJRZYJ W ŁÓDZKIE Z ŁKA

OFERTY TURYSTYCZNE 2022 Z BILETEM ŁKA TANIEJ

ŁĘCZYCA

DRZEWICA

TOMASZÓW MAZOWIECKI

SKIERNIEWICE

ROGÓW

www.lka.lodzkie.pl/Zajrzyj-w-lodzkie-z-LKA/

ŁÓDZKIE dla biznesu

województwo łódzkie wspiera przedsiębiorców

- Bezpłatne doradztwo dla start-upów i mśp
- Targi krajowe i międzynarodowe
- Wsparcie działalności eksportowej
- Szkolenia, warsztaty, networking

Skontaktuj się z nami:

biznes@lodzkie.pl
42 633 70 34

Znajdź nas:

Łódzkie dla biznesu
Urząd Marszałkowski
Województwa Łódzkiego

Zapraszam do współpracy

Grzegorz Schreiber
Marszałek Województwa Łódzkiego

www.biznes.lodzkie.pl

Radni VI kadencji

Sejmiku Województwa Łódzkiego

Przewodnicząca Sejmiku

Iwona Koperska
klub radnych PIS
okręg 3

Wiceprzewodniczący Sejmiku

Zbigniew Linkowski
klub radnych PIS
okręg 2

Wiceprzewodnicząca Sejmiku

Aneta Niedźwiecka
klub radnych PIS
okręg 4

Piotr Adamczyk
klub radnych PIS
okręg 1

Alicja Antczak
klub radnych PIS
okręg 2

Artur Bagieński
klub radnych PSL
okręg 5

Paweł Bliźniuk
klub radnych KO
okręg 1

Marcin Bugajski
klub radnych KO
okręg 1

Andrzej Chowis
klub radnych PSL
okręg 3

Janusz Ciesielski
klub radnych PIS
okręg 5

Paweł Drączyk
radny niezrzeszony
okręg 1

Beata Dróżdź
klub radnych PIS
okręg 4

Włodzimierz Fisiak
klub radnych PIS
okręg 1

Arkadiusz Gajewski
klub radnych KO
okręg 5

Edward Kiedos
klub radnych PIS
okręg 3

Paweł Kowalczyk
klub radnych PIS
okręg 4

Iwona Lewandowska
klub radnych KO
okręg 2

Marek Mazur
klub radnych PSL
okręg 4

Anna Rabięga
klub radnych KO
okręg 1

Dariusz Rogut
klub radnych PIS
okręg 4

Halina Rosiak
klub radnych PIS
okręg 1

Dorota Ryl
klub radnych KO
okręg 3

Katarzyna Sadowska
klub radnych KO
okręg 1

Marlena Sagan
klub radnych PIS
okręg 3

Paweł Sałek
klub radnych PIS
okręg 5

Witold Stępień
klub radnych KO
okręg 3

Edyta Strumian
klub radnych KO
okręg 2

Ewa Wendrowska
klub radnych PIS
okręg 5

Dorota Więckowska
klub radnych PIS
okręg 3

Waldemar Wojciechowski
klub radnych PIS
okręg 2

Bożena Ziemięwicz
klub radnych KO
okręg 1

Zbigniew Ziemia
klub radnych PIS
okręg 4

Jolanta Zięba-Gzik
klub radnych PSL
okręg 3

Okręgi wyborcze

1 miasto Łódź

2 powiaty: kutnowski, pączępański, poddębicki, sieradzki, wieluński, wieniszewski, zduniewski

3 powiaty: łaski, pabianicki, pajęczanowski, podgórski, sieradzki, wieluński, wieniszewski, zduniewski

4 miasto Piotrków Trybunalski, powiaty: bełchatowski, łódzki wschodni, piotrkowski, radomszczański

5 miasto Skierniewice, powiaty: opoczyński, rawski, skierniewicki, tomaszowski, brzeziński